

PWYLLGOR SAFONAU

Cofnodion Cyfarfod Hybrid a gynhaliwyd ar 26 Mawrth, 2026.

Mae'r Agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn bresennol: R. Hendicott (Cadeirydd ac Aelod Annibynnol); G. Watkins (Is-gadeirydd ac Aelod Annibynnol); Y Cynghorwyr R.M. Birch, J.E. Charles a C.P. Franks; J. Evans a G. Olphert (Aelodau Annibynnol); a'r Cynghorydd P. Summers (Cynrychiolydd Cyngor Tref a Chymuned).

Hefyd yn bresennol: Y Cynghorydd Dr. I.J. Johnson.

776 CYHOEDDIAD –

Cyn i fusnes y Pwyllgor ddechrau, darllenodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Chraffu y datganiad a ganlyn: “A gaf i atgoffa pawb oedd yn bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio ar y rhyngwyd a bod y recordiad hwn yn cael ei archifo i'w weld yn y dyfodol”.

777 YMDDIHEURIAD AM ABSENOLDEB –

Derbyniwyd hyn gan R. Alexander (Aelod Annibynnol).

778 COFNODION –

ARGYMHELLWYD – CYMERADWYO cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 29 Ionawr, 2026 fel cofnod cywir.

779 DATGANIADAU BUDDIANT –

Datganodd y Cynghorydd P. Summers (Cynrychiolydd Cyngor Tref a Chymuned) fuddiant personol yn Eitem 4 ar yr Agenda – Ceisiadau am Ollyniad. Roedd y ceisiadau a gyflwynwyd yn ymwneud â Chyngor Cymuned y Cynghorydd Summer: Penllyn. Fodd bynnag, gofynnwyd i Aelodau'r Pwyllgor nodi'r ceisiadau a pheidio â'u cymeradwyo, felly arhosodd y Cynghorydd Summers yn y cyfarfod ar gyfer yr eitem.

780 CEISIADAU AM GANIATÂD (SM/PGCD) –

Diben yr adroddiad oedd nodi ceisiadau am oddefeb a dderbyniwyd gan y Cynghorwyr S. Howells ac M. Bancroft o Gyngor Cymuned Penllyn, fel y manylir yn

Atodiad 1 i'r adroddiad ers cyfarfod diwethaf y pwyllgor safonau, ac yn unol â chytundeb blaenorol y Pwyllgor, pan fo angen ystyried ceisiadau am oddefeb fel mater o frys, y dylid rhoi'r awdurdod i'r Swyddog Monitro, ar ôl ymgynghori â Chadeirydd y Pwyllgor Safonau, ystyried ceisiadau o'r fath ac adrodd i gyfarfod yn y dyfodol ar geisiadau o'r fath y cytunwyd arnynt o dan yr awdurdod dirprwyedig.

Hysbysodd y Swyddog Monitro'r Pwyllgor ar y ceisiadau a gyflwynwyd a chadarnhaodd eu cytundeb â'r paragraff(au) y gellir rhoi gollyngiad oddi tanynt, fel y gwnaed cais amdanynt, yn unol â Rheoliadau'r Pwyllgor Safonau (Caniatáu Gollyngiadau) (Cymru) 2001.

Yn dilyn cyflwyniad yr adroddiad gan y Swyddog Monitro, cododd y Cadeirydd welliant i'r awdurdod dirprwyedig, pan fo angen ystyried ceisiadau am oddefeb fel mater o frys, y dylid rhoi'r awdurdod i'r Swyddog Monitro, ar ôl ymgynghori â Chadeirydd y Pwyllgor Safonau, ystyried a rhoi cymeradwyaeth dros dro i geisiadau o'r fath tan gyfarfod nesaf y Pwyllgor Safonau, lle byddai'r ceisiadau'n cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor Safonau cyfan i'w cadarnhau'n derfynol. Byddai hyn yn caniatáu i'r broses aros yn amserol a cheisio cymeradwyaeth gan y Pwyllgor Safonau cyfan.

Yn dilyn ystyriaeth ofalus o'r ceisiadau a gyflwynwyd, y gwelliant a gyflwynwyd gan y Cadeirydd, a chan ystyried cyngor y Swyddog Monitro uchod, fe

PENDERFYNWYD –

(1) Y dylid nodi'r ceisiadau am oddefeb a gyflwynwyd gan Gynghorwyr Cymuned, fel y'u rhestrir yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

(2) BOD y Pwyllgor Safonau yn cytuno, pan fo angen ystyried ceisiadau am oddefeb fel mater o frys, y rhoddir yr awdurdod i'r Swyddog Monitro, ar ôl ymgynghori â Chadeirydd y Pwyllgor Safonau, i ystyried a rhoi cymeradwyaeth dros dro i geisiadau o'r fath tan gyfarfod nesaf y Pwyllgor Safonau, lle cyflwynir y ceisiadau i'r Pwyllgor Safonau cyfan i'w cadarnhau'n derfynol.

Rhesymau dros benderfyniadau

(1) Cydymffurfio â'r rheoliadau a'r rhwymedigaethau ar gyfer rhoi goddefiadau i siarad a phleidleisio mewn cyfarfodydd.

(2) Prosesu ceisiadau a dderbynnir o dan yr awdurdod dirprwyedig hwn yn amserol, er budd yr ymgeisydd, ac i gyflawni rôl y Pwyllgor Safonau o roi goddefiadau i Gynghorwyr, Aelodau Cyfetholedig a chynrychiolwyr Llywodraethwyr Eglwysig a Rhieni o ofynion sy'n ymwneud â buddiannau a nodir yng Nghod Ymddygiad yr Aelodau.

781 SYLWADAU GAN AELODAU ANNIBYNNOL CYNGOR BRO MORGANWG A CHYFARFODYDD PWYLLGORAU'R CYNGOR TREF A CHYMUNED (SM/PGCD) –

Fel rhan o raglen waith y Pwyllgor, ac yn unol â'i gyfrifoldebau statudol, mae Aelodau Annibynnol y Pwyllgor Safonau yn cynnal arsylwadau o gyfarfodydd Cyngor Bro

Morganwg a Chyngor Tref a Chymuned (CTC). Cefnogodd y fenter hon nod y Pwyllgor o hyrwyddo a chynnal safonau ymddygiad uchel drwy arsylwi sut y cynhaliwyd cyfarfodydd yn ymarferol a chynnig adborth adeiladol a diduedd.

Cynghorodd y Cadeirydd, ers cyfarfod y Pwyllgor ar 29 Ionawr, 2026, fod tri arsylwad pellach wedi digwydd fel a ganlyn:

Aelod	Cyngor	Dyddiad Cyfarfod
Alexander	Sain Niclas a Thresimwn Cyngor Cymunedol (2)	20 Ionawr, 2026
Watkins	Cyngor Tref y Barri	16 Chwefror, 2026
Hendicott	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio Bro Morgannwg	23 Chwefror, 2026

gydag Atodiad 1 yr adroddiad yn nodi'r cynnydd hyd yma mewn perthynas ag arsylwadau ar gyfer blwyddyn ddinesig 2025-26 a oedd bellach yn dod i ben. Roedd yr Atodiad hefyd yn nodi'r cynnig ar gyfer arsylwadau i'w cynnal o fewn Blwyddyn Ddinesig 2026-27 ymhlith y pum Aelod Annibynnol.

Aeth yr Aelodau Annibynnol perthnasol ymlaen i roi gwybod am eu canfyddiadau/sylwadau yn eu tro, mewn perthynas â'r ddau arsylwad TCC ac un arsylwad BC a gynhaliwyd hyd yma. Rhoddodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Chraffu adborth llafar ar ran Mr. Alexander a oedd wedi ymddiheuro am y cyfarfod.

Adroddodd Mr. Watkins yn gadarnhaol ar ei arsylwad o gyfarfod hybrid Cyngor Tref y Barri ar 16 Chwefror, 2026, gan nodi presenoldeb da, rheoli cyfarfodydd yn effeithiol ac enghreifftiau o arfer da o ran datganiadau buddiant a chyflwyniad agenda Rhan II. Adroddodd y Cadeirydd ar ei arsylwad o Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio Bro Morgannwg ar 23 Chwefror, 2026, gan dynnu sylw at hyd hir y cyfarfod, rhai materion technegol, presenoldeb isel gan Aelodau, ac ailadrodd diangen yng nghyflwyniadau swyddogion, er bod y cyfarfod wedi'i gynnal yn dda ar y cyfan. Darllenwyd datganiad ysgrifenedig gan Mr. Alexander, yn amlinellu ei ail arsylwad o Gyngor Cymuned Sain Niclas a Thresimwn ar 20 Ionawr, 2026; er i'r cyfarfod ddechrau'n esmwyth, daeth yn aflonydd eto oherwydd ymddygiad un Cynghorydd, gyda'r Cadeirydd yn gorfod ymyrryd dro ar ôl tro.

Mewn ymateb i gwestiynau dilynol gan y Pwyllgor, cadarnhaodd y Swyddog Monitro nad oedd gan y Pwyllgor Safonau unrhyw bwerau deddfwriaethol i weithredu'n uniongyrchol mewn ymateb i anawsterau a brofwyd gan Gynghorau Cymuned, ond eu bod yn parhau i gefnogi clercod ac ymdrin â materion trwy brosesau sefydledig.

Felly, ers cyfarfod diwethaf y Pwyllgor, roedd y Swyddog Monitro wedi cysylltu â Chlercod y Cynghorau canlynol: Llanilltud Fawr, Penarth, Sain Niclas a Thresimwn, a Dinas Powys; i drafod rhannu arfer da a chyngor mewn perthynas â materion yn ymwneud â llywodraethu da. Roedd trefniadau hefyd wedi'u gwneud i gysylltu â Chlercod y Cynghorau canlynol: Sant Tathan, Gwenfô, Y Bont-Faen gyda Llanfleiddan, Sili a Larnog, Llancarfan a Phenllyn.

I gloi, nododd y Pwyllgor yr adroddiadau llafar a dderbyniwyd, cytunodd y dylid trefnu ymweliadau pellach lle mae materion yn codi neu pan ofynnir amdanynt gan y Swyddog Monitro, a chymeradwyodd y rhaglen arsylwi arfaethedig ar gyfer 2026/27. Ychwanegodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Chraffu hefyd y byddai trefniadau'n cael eu gwneud nawr i gael dyddiadau cyfarfodydd yn y dyfodol gan Gynghorau perthnasol a dyrannu sylwadau i Aelodau Annibynnol yn unol â hynny.

PENDERFYNWYD –

- (1) Y BOD yr adroddiadau a'r adborth a dderbyniwyd mewn perthynas ag ymweliadau arsylwi a gynhaliwyd gan Aelodau Annibynnol y Pwyllgor Safonau yn cael eu nodi.
- (2) Y BOD materion yn dilyn ymweliadau arsylwi yn cael eu hamlygu gan Aelodau Annibynnol, fel materion sydd angen sylw pellach neu ymweliadau pellach a/neu geisiadau gan y Swyddog Monitro / Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd i gynnal ymweliadau, y dylid trefnu'r rhain yn ôl yr angen.
- (3) Y BOD y cynnig i gynnal arsylwadau o fewn Blwyddyn Ddinesig 2026-27, fel y'i cyflwynir yn Atodiad 1 i'r adroddiad, yn cael ei gytuno.

Rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Gan ystyried yr arsylwadau a wnaed a rôl y Pwyllgor Safonau.
- (2) Cynnal briff gwylio gan ystyried rôl y Pwyllgor Safonau a'r Swyddog Monitro.
- (3) Cwblhau'r cylch arsylwi dwy flynedd, fel y cytunwyd yn flaenorol gan y Pwyllgor, gan ystyried canlyniadau Adolygiad Cymunedol Comisiwn Ffiniau Cymru 2025.

782 DIWEDDARIAD CYFARFOD GRŴP SWYDDOGION MONITRO CYMRU GYFAN (SM/PGCD) –

Rhoddodd yr adroddiad ddiweddariad ynghylch materion a drafodwyd yng Nghyfarfod diwethaf Grŵp Swyddogion Monitro Cymru Gyfan a gynhaliwyd ar 6 Mawrth, 2026, gan nodi trafodaeth helaeth ar faterion sy'n effeithio ar Swyddogion Monitro a'r sector Cynghorau Tref a Chymuned, gan gynnwys canlyniadau gweithdai Llywodraeth Cymru ar weithdrefnau datrys anghydfodau lleol. Roedd Llywodraeth Cymru wedi gofyn am adborth gan Swyddogion Monitro ar bwyntiau allweddol a gododd o'r gwaith hwnnw a chyfeiriodd cynrychiolydd yr Ombwdsmon hefyd at achos diweddar ym Merthyr Tudful a oedd yn ymwneud ag atgyfeiriad at Bwyllgor Safonau'r Awdurdod hwnnw, a chadarnhaodd y Swyddog Monitro y byddai dolen i'r adroddiad yn cael ei dosbarthu a'i chynnwys mewn diweddariadau Ombwdsmon yn y dyfodol. Tynnodd y cyfarfod sylw hefyd at gymhlethdod cynyddol mewn achosion mewn mannau eraill yng Nghymru sy'n ymwneud â honiadau o fwlio swyddogion gan Aelodau Etholedig a'r anawsterau ymarferol y mae'r Ombwdsmon yn eu hwynebu

wrth gael tystiolaeth tystion yn amserol, a allai ymestyn ymchwiliadau a chyflwyno heriau i'r swyddogion dan sylw.

Mater allweddol arall a drafodwyd yng Nghyfarfod Grŵp y Swyddogion Monitro oedd yr angen am fwy o gysondeb wrth ddarparu hyfforddiant Cod Ymddygiad gorfodol i Aelodau ledled Cymru; roedd Llywodraeth Cymru wedi awgrymu gwneud hyfforddiant o'r fath yn orfodol, a gofynnwyd i Swyddogion Monitro ystyried hyn.

Cynghorodd y Swyddog Monitro hefyd, ers cyhoeddi'r adroddiad gerbron yr Aelodau, fod gwaith wedi dechrau'n genedlaethol ar gynllunio sefydlu ar gyfer Cynghorwyr a etholwyd ym mis Mai 2027, gyda ffocws cryf ar y Cod Ymddygiad. Roeddent wedi ymuno â gweithgor a hwyluswyd gan WLGA i ddatblygu deunyddiau hyfforddi diwygiedig, gan gynnwys sesiynau arddull gweithdy gwell a sylw i faterion sy'n dod i'r amlwg fel gwybodaeth anghywir, cyfryngau cymdeithasol a goblygiadau technoleg AI, a oedd yn cael eu profi fwyfwy ledled Cymru. O'r herwydd, cadarnhaodd y byddent yn diweddarau'r Pwyllgor wrth i'r gwaith hwnnw fynd rhagddo.

I gloi, soniodd y Swyddog Monitro am y cyfarfodydd canol blwyddyn a gynhaliwyd yn ddiweddar gyda phob Arweinydd Grŵp Gwleidyddol, a oedd yn teimlo eu bod nhw a'r Cadeirydd wedi bod yn gadarnhaol ac yn adeiladol. Croesawodd y Cynghorydd Summers yr adborth gan y Swyddog Monitro a nododd fod y rhan fwyaf, os nad pob un, o Gynghorau Tref a Chymuned y Dyffryn eisoes yn darparu hyfforddiant Cod Ymddygiad a sefydlu a mynegodd gefnogaeth eang i wneud hyfforddiant o'r fath yn orfodol.

PENDERFYNWYD –

- (1) Y dylid cynnwys yr adroddiad yn cael ei nodi.
- (2) Y dylid y diweddariad llafar a roddwyd gan y Swyddog Monitro yn y cyfarfod yn cael ei nodi.

Rhesymau dros y penderfyniadau

- (1) Rhoi gwybod i'r Pwyllgor.
- (2) Gan ystyried y wybodaeth a ddarparwyd.

783 ADRODDIAD ADBORTH: PWYLLGOR SAFONAU: GWEITHGOR GWEITHDREFNAU (SM/PGCD) –

Cyflwynodd y Swyddog Monitro adroddiad adborth Gweithgor Gweithdrefnau'r Pwyllgor Safonau, gan atgoffa'r Aelodau fod yr adolygiad yn deillio o benderfyniad llawn y Cyngor ar 2 Rhagfyr, 2024 i archwilio'r egwyddorion Safonau Ymddygiad (Adran 19), y Weithdrefn Datrys Anghydfodau Lleol (LDRP), a gweithdrefn gwrandawiadau'r Pwyllgor Safonau.

Cyfarfu'r Gweithgor ar 22 Hydref a 10 Rhagfyr, 2025 i ystyried cyngor a gyhoeddwyd gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, adolygu'r LDRP, y weithdrefn

gwrandawiadau a'r atodiadau cyfansoddiadol perthnasol. Ymhlith y materion a godwyd roedd cadarnhad y dylai'r LDRP barhau i fod yn berthnasol i gwynion aelod-aelod lefel-isel ar lefel y prif Gyngor, gwrthod ei ymestyn i gwynion swyddogion oherwydd protocolau a phrosesau AD presennol, a nodi bod Adran 19 eisoes ag enghreifftiau o ymddygiadau lefel uwch. Ailddatganodd y Grŵp fod angen cytundeb y ddau barti i ddefnyddio LDRP ac na ddylai fod yn berthnasol i gwynion cyhoeddus neu swyddogion ac awgrymodd gynyddu gwaith yn hyrwyddo'r weithdrefn gan Arweinwyr Grŵp ac annog Clercod a Chynghorau Tref/Cymuned i ofyn am gyngor y Swyddog Monitro cyn cyfeirio materion at yr Ombwdsmon.

Ystyriodd y Grŵp hefyd gryfhau trefniadau cyfryngu, gan gynnwys y defnydd posibl o gyfryngwyr hyfforddedig annibynnol drwy gytundebau lefel gwasanaeth gydag Awdurdodau cyfagos. O ran y weithdrefn gwrandawiadau, nododd y Grŵp y sancsiynau cyfyngedig sydd ar gael a chynigiodd ddileu'r term "cerydd/censure" a sicrhau bod cyfansoddiad y panel gwrandawriad yn y dyfodol yn cynnal didueddrwydd.

Cyflwynwyd diwygiadau drafft i Adran 19 a'r LDRP, i'w gweld yn Atodiadau 2 – 4, i'w cymeradwyo gan y Pwyllgor. Cododd yr Aelodau bwyntiau ynghylch yr angen am gyfnod rhybudd clir lle roedd partiön yn bwriadu dod â chynrychiolaeth gyfreithiol, a fyddai'n cyd-fynd â'r amserlenni presennol o fewn y weithdrefn; a phwysigrwydd symud ymlaen â'r gwaith ar gyfryngu annibynnol, yr awgrymodd y Swyddog Monitro ei ymgorffori fel argymhelliad ffurfiol gan y Pwyllgor.

Cymeradwyodd y Pwyllgor y diwygiadau arfaethedig a'r egwyddor o benodi cyfryngwr allanol, gan awdurdodi'r Swyddog Monitro i archwilio cytundebau lefel gwasanaeth posibl gydag Awdurdodau cyfagos ac i ymgynghori ag Arweinwyr Grŵp Gwleidyddol cyn cyflwyno'r diwygiadau i'r Cyngor Llawn fel rhan o'r adroddiad cadw tŷ cyfansoddiadol.

PENDERFYNWYD –

(1) BOD y newidiadau a gafodd eu cynnig gan Weithgor Gweithdrefnau'r Pwyllgor Safonau, fel y nodir yn Atodiadau 2 – 4 yr adroddiad yn cael eu nodi, yn amodol ar ychwanegu'r pwynt ychwanegol canlynol at Atodiad 3(a), paragraff 30:

*- "Os bydd y naill barti neu'r llall yn penderfynu cael cynrychiolaeth gyfreithiol yn y Gwrandawriad, mae'r Swyddog Monitro i'w hysbysu **ddim llai na phum diwrnod gwaith clir** cyn y Gwrandawriad er mwyn hysbysu'r parti arall er mwyn sicrhau bod y cyfle ar gael i geisio cynrychiolaeth gyfreithiol."*

(2) BOD y pwynt a godwyd gan Aelodau'r Gweithgor (Atodiad 2 – Eitem 5b ar yr Agenda – Rhys 9), mewn perthynas â'r awgrym y dylid cyfarwyddo cyfryngwr hyfforddedig i gynnal rhan Cam 2 – Cyfryngu o'r weithdrefn, fyddai'n annibynnol ar Gyngor Bro Morgannwg ac a ellid sefydlu cytundeb lefel gwasanaeth gydag Awdurdodau Lleol cyfagos eraill, yn cael ei symud ymlaen at ymgynghori ag Arweinwyr Grwpiau Gwleidyddol.

(3) BOD holl newidiadau ac argymhellion arfaethedig y Pwyllgor Safonau yn cael eu rhannu ag Arweinwyr Grwpiau Gwleidyddol er mwyn cael sylwadau, gydag

unrhyw adborth i'w adrodd yn ôl i'r Swyddog Monitro fel y bo'n briodol.

(4) BOD, yn amodol ar ganlyniad Penderfyniad (3) uchod, y Swyddog Monitro yn cael ei awdurdodi i gyflwyno'r adroddiad a'r diwygiadau arfaethedig i'r Cyfansoddiad i'r Cyngor Llawn i'w cymeradwyo.

Rhesymau dros y penderfyniadau

(1) Sicrhau bod y Pwyllgor Safonau yn cael ei hysbysu'n llawn am y gwaith a wnaed gan y Gweithgor Gweithdrefnau, a'r rhesymeg dros y diwygiadau arfaethedig sy'n deillio o'i adolygiad, gan gynnwys ychwanegu at Atodiad 3(a), paragraff 30, er mwyn rhoi eglurder i'r holl bartïon ac osgoi unrhyw oedi diangen i drefnu gwrandawiadau.

(2) Er mwyn archwilio ymhellach y gofynion a nodir ym mharagraff 19 Atodiad 3(a) sy'n nodi fel y maen nhw ar hyn o bryd bod cyfarfodydd cyfryngu i'w cadeirio gan Brif Weithredwr Bro Morgannwg, neu Gyfarwyddwr enwebedig fel a benderfynir gan y Prif Weithredwr, gan fod y Gweithgor yn pryderu bod y cam cyfryngu yn rhoi'r Swyddog Monitro a/neu unrhyw Swyddog arall ym Mro Morgannwg mewn sefyllfa anodd, gan y byddai'n ofynnol iddynt gydweithio â'r Aelodau Etholedig dan sylw ar ôl i'r mater ddod i ben.

(3) Galluogi Arweinwyr Grwpiau i roi sylwadau ar y newidiadau arfaethedig cyn eu hystyried yn ffurfiol gan y Cyngor Llawn, gan sicrhau tryloywder ac ymgysylltiad trawsbleidiol yn y broses adolygu.

(4) Caniatáu i'r Swyddog Monitro fwrw ymlaen â'r diwygiadau cyfansoddiadol angenrheidiol i'w cymeradwyo gan y Cyngor Llawn, yn amodol ar adborth, yn unol â'r gofynion statudol ar gyfer diweddarau Cyfansoddiad y Cyngor.

784 RHAGLEN GWAITH YMLAEN Y PWYLLGOR SAFONAU (SM/PGCD) –

Cyflwynodd y Swyddog Monitro'r Rhaglen Gwaith Ymlaen (RhG) ar gyfer blwyddyn ddinesig 2026/27, gan nodi bod calendr cyfarfodydd Cyngor Bro Morgannwg wedi'i gytuno ar 5 Chwefror, 2026, a bod dyddiadau cyfarfodydd y Pwyllgor Safonau yn y dyfodol bellach wedi'u hadlewyrchu yn y cynllun atodedig (Atodiad 1).

Roedd cyfarfod cyntaf y flwyddyn ddinesig newydd ar gyfer y Pwyllgor wedi'i drefnu ar gyfer 14 Mai, 2026 a byddai'n cynnwys penodi'r Cadeirydd a'r Is-gadeirydd.

Cyflwynodd y cynllun wedi'i ailfformatio gynllun cliriach yn gwahaniaethu eitemau treigl - megis goddefebau, sylwadau Aelodau Annibynnol, diweddariadau Swyddog Monitro, a gohebiaeth chwarterol gyda'r Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus - oddi wrth eitemau a drefnwyd ar gyfer misoedd penodol, gan gynnwys yr adolygiad blynyddol o ddyletswyddau Arweinydd Grŵp, diweddariadau'r Ombwdsmon a'r Panel Dyfarnu, ac Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau.

Roedd y newidiadau gweithredol arfaethedig yn cynnwys cyfuno diweddariadau safonau cenedlaethol i mewn i un adroddiad Swyddog Monitro, addasu amser

cychwyn cyfarfod Gorffennaf 2026 i 11:00 a.m. i ddarparu ar gyfer argaeledd swyddogion, a threfnu cyfarfod dros dro ym mis Ebrill 2027 yn amodol ar gyfyngiadau cyn yr etholiad cyn etholiadau lleol Mai 2027.

Ni chododd yr aelodau unrhyw sylwadau sylweddol, er i'r Cadeirydd nodi y gallai fod angen addasu rhai dyddiadau cyfarfodydd i ddarparu ar gyfer argaeledd, gan awgrymu y dylid cynnig opsiynau dyddiad lluosog ar gyfer pob cyfnod cyfarfod i sicrhau cworwm.

PENDERFYNWYD – Y dylid cytuno ar y Rhaglen Waith Ymlaen, fel y'i hatodir yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

Rheswm dros y penderfyniad

Trafod a chytuno ar Raglen Waith Ymlaen ar gyfer y flwyddyn ddinesig nesaf a fyddai wedyn yn cael ei rheoli gan Gadeirydd y Pwyllgor mewn ymgynghoriad â Swyddog Monitro'r Cyngor.

785 GOHEBIAETH AG OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU (SM/PGCD) –

Cynghorodd y Swyddog Monitro fod yr adroddiad gerbron y Pwyllgor yn eitem safonol ar Raglen Waith y Pwyllgor ac yn nodi'r cyfathrebiadau a dderbyniasant gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC). Roedd fersiwn Rhan II o'r adroddiad hefyd wedi'i darparu i'r Pwyllgor ac felly, byddai'r Swyddog Monitro yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor Safonau yn y cyfarfod o dan Ran II o'r agenda mewn perthynas â gohebiaeth ddiweddar a materion yn codi.

PENDERFYNWYD – Y dylid nodi cynnwys yr adroddiad, gyda'r wybodaeth ddiweddaraf am y gohebiaeth gydag Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ('yr Ombwdsmon') a materion yn codi o dan adroddiad Rhan II ar yr agenda yn cael eu hystyried.

Rheswm dros y penderfyniad

Hysbysu Aelodau'r Pwyllgor.

786 GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD –

PENDERFYNWYD – O dan Adran 100A (4) o'r Deddf Llywodraeth Leol 1972, bod y wasg a'r cyhoedd yn cael eu heithrio o'r cyfarfod ar gyfer yr eitem fusnes ganlynol ar y sail ei bod yn debygol o gynnwys datgeliad o wybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir yn Rhan 4 o'r Atodlen 12A (fel y'i diwygiwyd) o'r Ddeddf, y cyfeirir at baragraffau perthnasol yr Atodlen mewn cromfachau ar ôl y pennawd munud.

787 GOHEBIAETH AG OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU (SM/PGCD) (GWYBODAETH EITHRIEDIG – PARAGRAFFAU 12, 13 A 14) –

Fel yr amlinellwyd yn Rhan I o'r agenda, roedd y Pwyllgor Safonau wedi cytuno y byddai eitem sefydlog yn ymddangos ar agenda'r Pwyllgor er mwyn i'r Swyddog Monitro allu hysbysu Aelodau'r Pwyllgor Safonau am ohebiaeth a dderbyniwyd gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (yr Ombwdsmon) ar unrhyw faterion sy'n codi, gan fod yr eitemau'n gyfrinachol eu natur yn unol â gweithdrefn yr Ombwdsmon.

Felly, rhoddodd y Swyddog Monitro ddiweddariad llafar i'r Pwyllgor ynghylch gohebiaeth gyfrinachol ddiweddar gyda'r Ombwdsmon.

PENDERFYNWYD – Y dylid nodi'r diweddariad cyfrinachol ar ohebiaeth gydag Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ('yr Ombwdsmon'), fel y'i darparwyd ar lafar gan y Swyddog Monitro.

Rheswm dros y penderfyniad

Gan ystyried cynnwys adroddiad Rhan II a'r drafodaeth a gynhaliwyd yn y cyfarfod.